

เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการฝึกสอนและความช่วยเหลือที่ได้รับ
ของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

นายประสาธ อ่อนอก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

116411389

2

A COMPARISON OF NEEDS FOR SUPERVISION AND SUPERVISION OBTAINED
OF THAI MAJOR STUDENT TEACHERS
AT THE HIGHER CERTIFICATE OF EDUCATIONAL LEVEL
IN NORTHERN TEACHERS COLLEGES

Mr. Prasat Ounok

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

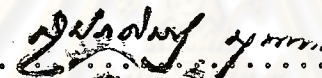
Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการฝึกสอนและความช่วยเหลือ
ที่ได้รับ ของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย ระดับประกาศ-
นียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ
โดย นายประสาท อ่อนอก
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ

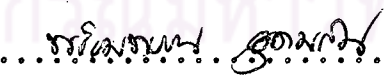
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ รุະปะนี๋ นาคกรทรพ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ พร้อมพรรณ อุกมลสิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการฝึกสอนและความช่วยเหลือ
ที่ได้รับ ของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทยระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

ชื่อนิสิต นายประสาธ อ่อนอก

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ

ภาควิชา มัชฌมศึกษา

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการฝึกสอนของ
นักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครู
ภาคเหนือ และศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศกับการได้รับความช่วยเหลือ
จากการนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา
ฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทยที่ฝึกสอนแล้วและกำลังฝึกสอนอยู่ ในปีการศึกษา 2522 ในวิทยาลัยครู
ภาคเหนือ 8 แห่ง แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม
ในประเด็นต่าง ๆ 8 คำน จากจำนวนแบบสอบถามที่แจกไป 298 ฉบับ ปรากฏว่า
ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 256 ฉบับ (ร้อยละ 85.91)
การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และทดสอบความแตกต่างระหว่างปริมาณความต้องการการนิเทศและความช่วยเหลือที่ได้รับ
โดยใช้ z-test

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาฝึกสอนต้องการการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอยู่ใน
ระดับ "มาก" และความต้องการในอันดับสูงสุดของแต่ละค่านมีดังต่อไปนี้

- 1.1 ในคํานการเตรียมตัวสอนและการทํางานที่กการสอน นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำในการใช้หลักสูตรภาษาไทย
- 1.2 ในคํานจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำในการเขียนวัตถุประสงค์เพื่อสอนทักษะทั้ง 4 ทางภาษาไทย(ฟัง พูด อ่าน เขียน) ให้สัมพันธ์กัน
- 1.3 ในคํานเนื้อหา แบบเรียน และเอกสารประกอบ นักศึกษาฝึกสอนต้องการการตรวจแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้องก่อนทํากการสอน
- 1.4 ในคํานวิธีสอนและกิจกรรม นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำในการใช้กลวิธีใหม่ ๆ ในการสอนภาษาไทย
- 1.5 ในคํานการใช้สื่อการสอนภาษาไทย นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำให้รู้จักสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนภาษาไทย และคําแนะนำในการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน และกิจกรรม
- 1.6 ในคํานการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำในการเตรียมแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
- 1.7 ในคํานบุคลิกภาพ วินัย และการปกครองชั้น นักศึกษาฝึกสอนต้องการคําแนะนำเกี่ยวกับวิธีวางตัวในฐานะเป็นครู
- 1.8 ในคํานมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษาฝึกสอนต้องการความเป็นกันเองจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง

2. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศและการได้รับความช่วยเหลือจากการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ของนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ความต้องการและการได้รับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 ทุกประเด็น

2

Thesis Title A Comparison of Needs for Supervision and Super-
vision Obtained of Thai Major Student Teachers
at the Higher Certificate of Educational Level
in Northern Teachers Colleges.

Name Mr. Prasat Ounok

Thesis Advisor Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed.D.

Department Secondary Education

Academic Year 1980

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the needs for supervision of Thai major student teachers at the higher certificate of educational level in northern teachers colleges, and to compare the degree of needs for supervision with the degree of supervision obtained from college supervisors and cooperative teachers.

A descriptive survey method of research in the form of questionnaire was employed in gathering data. The respondents were Thai major student teachers who finished their student ~~teachings~~ and those who were obtaining such experiences in academic year 1979 in eight northern teachers colleges. Questionnaire employed in this study was in the form of 5-pointed rating scale, comprised of 8 aspects. Out of 298 copies, 256 (85.91 %) were returned for analysis. Data analysis was done by per cent, mean, and standard deviation. The degree of student teachers' needs for

supervision and the degree of supervision obtained were compared by z-test.

The findings of this research were :

1. The student teachers needed help from college supervisors and cooperative teachers at the "high" level, and what they needed most with regard to each aspect were as the follows :

1.1 Concerning the preparation and lesson planning, the student teachers needed help in Thai language curriculum usage.

1.2 Concerning the objectives of teaching Thai language, they needed help in writing objectives for teaching the four language skills with appropriate relationship.

1.3 Concerning the contents, texts and handbooks, they needed help in checking and correcting the contents of the lesson plans before teaching.

1.4 Concerning the methods and activities, they needed help in modifying new methods and techniques for teaching.

1.5 Concerning the instructional media, they needed help regarding new ideas in using various kinds of instructional media for teaching Thai language, they also needed help in selecting those media to suit the objectives, methods, contents and activities.

1.6 Concerning measurement and evaluation, they needed advice in preparing exercises and tests to suit the objectives.

1.7 Concerning personality, discipline and classroom handling, they needed help in adjusting themselves as competent teachers.

1.8 Concerning human relations, they needed friendly relationship from college supervisors and cooperative teachers.

2. In comparison, the supervision needed and supervision obtained from college supervisors and cooperative teachers of Thai major student teachers in every item was significantly different at the level of .01.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ซึ่งเข้าใจปัญหาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี ได้กรุณาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง ตลอดจนช่วยเหลือผู้วิจัยทุกประการในการแก้ไขเรียบเรียงอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา และอาจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน ได้กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พนัส หันนาคินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาณี แสงวงกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานตา ไข้เทียมวงศ์ อาจารย์ ดร.อรสา กิสสระ อาจารย์ ดร.พีรชาติ สัจวาทีต ที่ได้กรุณาตรวจแบบสอบถามและให้ข้อวิจารณ์ เสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือจากนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอก ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2522 ของวิทยาลัยครูภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สุวีย์ ชวนสนธิ อาจารย์บุญตัน อยู่ชมบุญ อาจารย์เสวก ใจสะอาด อาจารย์สมบุรณ์ บำรุงเมือง อาจารย์อมรพรรณ คำพันธุ์ อาจารย์ทองพร นิมา อาจารย์สุพาณี จรดล อาจารย์ณรงค์ พันนตา และอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูภาคเหนือทุกท่าน ที่ได้กรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการแจกและรวบรวมแบบสอบถามแทนผู้วิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่เคารพนับถือและเพื่อน ๆ จำนวนมากที่ห่วงใย ชักถาม ช่วยเหลือ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยนี้ตลอดมา ขอขอบคุณอาจารย์อัครา อ่อนอก ที่ช่วยเป็นกำลังใจ กำลังกาย และกำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัยโดยตรง ความอนุเคราะห์ดังกล่าว เป็นส่วนสำคัญยิ่งที่เอื้ออำนวยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี.

ประสาท อ่อนอก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	12
ข้อตกลงเบื้องต้น	13
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	15
วิธีดำเนินการวิจัย	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศของนักศึกษาฝึกสอน	19
เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอน	21
เกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	30
เกี่ยวกับภาระหน้าที่และบทบาทของอาจารย์นิเทศก์	32
เกี่ยวกับภาระหน้าที่และบทบาทของครูพี่เลี้ยง	39
งานวิจัยต่างประเทศ	47
สรุป	53

3	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	55
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	55
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
	การรวบรวมข้อมูล	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	58
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	60
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
	การเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศในค่านต่าง ๆ	65
	ค่านการเตรียมตัวสอนและการทำบันทึกการสอน	65
	ค่านจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย	68
	ค่านเนื้อหา แบบเรียน และเอกสารประกอบ	70
	ค่านวิธีสอนและกิจกรรม	73
	ค่านการใช้สื่อการสอนภาษาไทย	77
	ค่านการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย	79
	ค่านบุคลิกภาพ วินัย และการปกครองชั้น	82
	ค่านมนุษยสัมพันธ์	85
	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อเสนอแนะอื่น ๆ	88
5	สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	91
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	91
	วิธีดำเนินการวิจัย	91
	สรุปผลการวิจัย	92

บทที่

ฉ

หน้า

อภิปรายผลการวิจัย	96
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	121
ประวัติผู้เขียน	134

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่ ได้รับคืนและวิเคราะห์ที่	58
2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
3 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในด้านการเตรียมตัวสอนและการทำบันทึกการสอน	66
4 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย	68
5 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านเนื้อหา แบบเรียน และเอกสารประกอบ	70
6 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านวิธีสอนและกิจกรรม	73
7 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านการใช้สื่อการสอนภาษาไทย	77
8 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย	79
9 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านบุคลิกภาพ วินัย และการปกครองชั้น	82
10 เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการนิเทศ ในค่านมนุษยสัมพันธ์	85